

[Statsministeren.]

ken om at tilvejebringe en Ordning, og af de Oplysninger, der foreligger, ses det ogsaa, at den Ordning, der er foreslaaeth: at anvende Telegrafbygningen i Tønder, er den, der lettest og billigst kan gennemføres, saa vidt man forstaar. Om den i Længden vil være den bedste og billigste Ordning, kan naturligvis altid omstrides, men hvad den rent øjeblikkelige Udgift angaar, forekommer den i hvert Fald at være den lettest tilgængelige. For denne taler endvidere det Ønske, der naturligt næres i Tønder By om at faa knyttet visse Institutioner til Byen, som paa Grund af sin Beliggenhed maaske nok er ude for visse Vanskeligheder; i hvert Fald er saadant gjort gældende i en Henvendelse fra Tønder Byraad til mig, hvori man meget stærkt har fremhævet denne Ordning som den, der ikke blot løste Hovedspørgsmaalet, men ogsaa kunde siges at være i Overensstemmelse med Ønskerne i Tønder. Foruden dette er der maaske ogsaa andre Grunde, der særdeles vel kunde anføres for at gaa den her nævnte Vej, hvad der altsaa heller ikke maa anses for udelukket. Men jeg skjuler ikke, at under de Overvejelser, der har fundet Sted i Ministeriet, har der ogsaa været fremsat stærkt begrundede Ønsker om en anden Løsning, og jeg haaber altsaa, at det maa kunne staa aabent til videre Overvejelse baade her i Tinget og i dette i Forbindelse med Ministeriet, hvilken Ordning man endeligt vil anse for den i alle Henseender bedste.

Idet jeg altsaa i og for sig paa den fraværende Undervisningsministers Vegne kan give Tilslutning til Ønskeligheden af at finde en Løsning i denne Sag, maa jeg dog paa den anden Side indtage et nogenlunde reserveret Standpunkt under Hensyn til de Overvejelser af forskellige Løsninger, der har fundet Sted i Ministeriet, og om hvilke et eventuelt Udvalg til sin Tid vil kunne faa alle fornødne Oplysninger.

J. V. Christensen: Som den højtærede Minister antydede, har der været Forslag fremme om et Arkiv for de sønderjydske Landsdele baade i Samlingen 1927—28, da det blev forelagt i Slutningen af Samlingen, og i Begyndelsen af Samlingen 1928—29. Allerede under den første Behandling blev der af det af Folketinget nedsatte Udvalg stillet en Række Spørgsmaal, og disse blev besvaret saaledes, at Besvarelserne kunde forelægges det Udvalg, der var blevet nedsat efter Forslagets anden Forelæggelse.

Uden at komme dybt ind paa Sagens Enkeltheder vil jeg gerne sige, at tre Muligheder er nævnt med Hensyn til Anbringelsen af de sønderjydske Arkivalier: at føre dem til Viborg, at føre dem til Odense eller, som det her er foreslaaet, og som det har været foreslaaet af den tidligere Regering, at oprette et særligt Arkiv i Sønderjylland. Jeg vil her indskyde, at der i det Materiale, som Folketingsudvalget har samlet, foreligger et overordentlig fyldigt Stof til Bedømmelse af det Arbejde, der gøres med vor nuværende Arkivordning, og jeg synes, der er Grund til at udtale sin Aerkendelse af Folketingsudvalgets Arbejde, fordi det har fremkaldt dette Materiale, som selvfølgelig vil tilgaa det af dette høje Ting eventuelt nedsatte Udvalg.

Der er ved denne Sags Løsning meget forskellige Hensyn at overveje, og overfor Spørgsmaalet om at anbringe Arkivalierne enten i Viborg eller i Odense kommer selvfølgelig ganske særlig for Sønderjyllands Vedkommende den Betragtning til at gøre sig gældende, at man jo her staar overfor en Landsdel, som paa saa mange Maader har fra det øvrige Kongeriges afvigende Forhold. Navnlig for Arkivmaterialets Vedkommende gør saadant sig stærkt gældende. Ved Siden af de fælles Træk, som naturligvis er til Stede for alle Arkiver og andre Samlinger af den Art, findes der blandt de sønderjydske Arkivalier saadanne Ting, som det af den Grund vil være bedst at have samlet netop i det Omraade, hvorfra de er udgaaet. Økonomiske Grunde kan og maa naturligvis gøre det Overvejelser værd, om man alligevel skulde kunne se bort herfra og anbringe Arkivalierne i et af de ældre Landsarkiver. Naar jeg dog paa mit Partis Vegne vil tilraade, at vi fastholder den oprindelige Tanke om et særligt Arkiv for de sønderjydske Landsdele, er det bl. a. ud fra den Betragtning, at vore Landsarkiver praktisk talt er indrettet efter landskabelig-historiske Linier. Vi har jo her i Landet tre Landsarkiver eller, som de tidligere kaldtes, Provinsarkiver, nemlig i København for den sjællandske Øgruppe, i Odense for den fynske og i Viborg for Nørrejylland. Det er af det foreliggende Materiale interessant at mærke sig, hvorledes disse Arkivpladser beslaglægges under den store Indsamling af Arkivalier, der finder Sted. Et Arkivs Størrelse beskrives jo ved dets Hyldeplads, og det kan maaske interessere ærede Medlemmer for Sammenligningens Skyld at erfare, at Samlingerne raader over: for Sjællands Vedkommende 8 000 m Hyldeplads, for Fyns Ved-